

[Poul Schlüter.]

kommunernes udgiftssituation og deres indkomstsituation. Det vil ofte være således, at i kommuner, hvor indkomstgrundlaget er svagt, er 1 kr. mere værd, end 1 kr. er i kommuner, hvis indkomstgennemsnit ligger meget højt. Af de to grunde vil jeg afvise en fuld kompensation for lav indkomstdannelse i de svagere kommuner.

Man kan også drøfte, om udligningen skulle ske på den måde, at man lod statskassen være formidleren, altså således at man udlignede alene ved at give til de svagere kommuner over finansloven. Det er en mulighed, men jeg tror ikke, det er den bedste. Jeg tror simpelt hen, at indenrigsministeren har valgt det bedste udgangspunkt for en udligning, nemlig at tage fra de velstående kommuner for at give til de mindre velstående, kort sagt, at man laver en direkte kommunal udligning.

Grundlaget efter indenrigsministerens forslag er jo, at de mere velstående kommuner skal aflevere 25 pct. af det beskatningsgrundlag, hvormed de ligger over gennemsnittet, medens de dårligere stillede kommuner skal modtage 35 pct. af det, de ligger under gennemsnittet, og det er beregnet, at det vil medføre en omrokering af omkring 239 mill. kr. Resten skaffes ved, at arealtilskuddet forsvinder. Jeg vil gerne sige til hr. Ove Hansen, som gav arealtilskuddet en meget ublid medfart og kaldte det en forbier, at det er jeg ikke sikker på kan holde. Det må indrømmes, at arealtilskuddet kun kommer til at virke i ganske kort tid, men det har dog løst en opgave, medens vi havde det. Nu er vi blot kommet så langt frem, at vi kan foreslå en mere omfattende ordning.

Det vil naturligvis altid være et skøn, hvor meget man vil tage, og hvor meget man vil give, men jeg tror, at de to procenter — regeringen foreslår henholdsvis 35 pct. og 25 pct. — fører til rimelige resultater. I et bilag, som medfølger lovforslaget, kan man se, hvordan virkningen vil være, og jeg synes, virkningen er passende, navnlig når man husker, at regeringens lovforslag ledsages af den ordning, at man reserverer 50 mill. kr. for udlån til kommuner, som har et ganske særlig stort lånebehov. Det forhold, at de mere velstående kommuner skal aflevere af deres rigeligere skattegrundlag, kan i visse egne føre med sig, at kommuner

med høje skatteindkomster må aflevere, på trods af at det er kommuner, som er meget svagt stillet. Det gælder vel især kommuner i det nordøstlige Sjælland, hvor gennemsnitsindkomsten hos skatteborgerne er nydelig, men hvor kommunens udgiftsbehov er formidabelt, fordi det er udflytningskommuner, der modtager en meget, meget stor befolkningsmasse først og fremmest fra København, og det stiller store krav om kommunale institutioner, skoler, børnehaver osv., og det skal i vore dage i høj grad selvfinansieres. Derfor synes jeg, det er rigtigt, at man erkender, at der er behov for en særlig lånebevilling i størrelsen 50 mill. kr., som kan imødegå de problemer, som skabes ved, at også sådanne kommuner, som jeg her har karakteriseret, kommer til af deres rigeligere indkomstdannelse at aflevere til de virkeligt svagt stillede.

Jeg tror, regeringen har foreslået principper for en udligning, som er gode, og som kan holde og give os en varig ordning. Socialdemokratiets forslag skal naturligvis indgå i den udvalgsbehandling, vi nu skal have, og det skal naturligvis også VS' forslag. Om det sidste vil jeg dog gerne sige, at det fremkalder kun meget ringe sympati fra min gruppes side. Vi mener ikke, at det grundprincip, som ligger bag VS-forslaget, er egnet. Men naturligvis skal der da være lejlighed til, at vi med socialdemokratiet i udvalget drøfter baggrunden for den særlige tankegang, socialdemokratiet har, og som hr. Ove Hansen har redegjort for her i dag. Det afgørende for os må imidlertid være, at vi arbejder hurtigt og effektivt og når frem til en løsning af problemerne, inden folketinget sendes på sommerferie, således at der foreligger et endeligt arrangement, som kommunerne kan regne med, når de nu hen under efteråret skal lægge sidste hånd på deres budgetter, som jo skal være vedtaget inden den 1. oktober.

Vi synes, det er et egnet lovforslag, som er fremsat, og vi er rede til en velvillig og hurtig behandling i et udvalg.

A. Chr. Andersen: Da folketinget i sidste samling vedtog love om en ændret byrdefordeling, indførtes der nye principper i udligningen. Det hidtidige generelle princip, at der ydes refusion i forhold til en afholdt udgift, blev i nogen grad ændret, idet det